

Arkivsaknr:	2019/995
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Vivian Birkeland

Saksgang

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

02.06.2020
18.06.2020

Oppstart av kommuneplanens samfunnsdel

Rådmannens forslag til vedtak:

Gildeskål kommune starter opp arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2020-2032.

Vedlegg

- 1 Samfunnsdel med planstrategi
- 2 Kommuneplan - Samfunnsdel 2015-2027, som vedtatt i Kst 01.03.2016
- 3 Særutskrift Sentrumsutvikling Gildeskål - Gildeskålmodellen sluttrapport
- 4 Jordvern Nordland: Høringsuttalelse Gildeskål kommune planstrategi og samfunnsdel
- 5 Sametinget: Høringsuttalelse til varsel om oppstart av arbeid med kommuneplanens samfunnsdel og høring av planstrategi og planprogram 2020-2023
- 6 Statens Vegvesen: Innspill til varsel om oppstart av arbeid med kommuneplanens samfunnsdel og høring av planstrategi og planprogram 2020-2023
- 7 Fylkesmannen i Nordland: Innspill til planstrategi og oppstart av kommuneplanens samfunnsdel 2020-2030
- 8 Nordland Fylkeskommune: Uttalelse - Oppstart av arbeid med kommuneplanens samfunnsdel og høring av planstrategi og planprogram 2020-2023 (L)(2687307)

Bakgrunn for saken:

Kommuneplanen er kommunens mest sentrale styringsdokument, og gir retningen for kommunens utvikling og arbeid, både som samfunn og organisasjon. Målene i samfunnsdelen legger føringer for alt planarbeid og kommunens årlige handlingsprogram og budsjett. Revidering av samfunnsdelen tidlig i kommunestyreperioden gir bedre tid til gjennomføring av ny politikk. Samfunnsdelen skal inkludere en arealstrategi som legger føringer for arealdelen. Oppstart av arbeidet med kommuneplanens arealdel er planlagt i 2021.

Planutvalget behandlet planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 07. april 2020 og vedtok å sende det på høring med høringsfrist 02. juni 2020.

Vurdering:

På grunn av utsendingsfristen for politiske saker skrives denne saken før høringsfristen er gått ut. Høringsfristen er samme dag som formannskapet har møte, 02. juni 2020. Eventuelle høringsinnspill blir lagt frem for formannskapet og ellers innarbeidet i saken før behandling i Kommunestyret 18. juni 2020.

Kommuneplanens samfunnsdel

Gjeldende samfunnsdel ble vedtatt i kommunestyret 1. mars 2016.

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument og legger føringer for kommunens utvikling frem mot 2032. Ved revidering av kommuneplanens samfunnsdel klargjøres grunnlaget for ny politikk, og legger samtidig til rette for implementering av FNs bærekraftsmål i overordnet planlegging. Et utvalg av bærekraftsmålene legges til grunn for planleggingen, og skal legge til rette for økonomisk, sosial og miljømessig bærekraftig utvikling. I tillegg utarbeides det en arealstrategi som legger føringer for arealdelen. Kommuneplanens samfunnsdel er styrende for all planlegging i kommunen. Det innebærer at alle øvrige planer må sikres legitimitet i kommuneplanens samfunnsdel.

I samfunnsdelen skal kommunestyret ta stilling til de lange linjene for Gildeskål med visjon, hovedmål, arealstrategier og prioriterte satsingsområder for valgperioden frem til 2023. Gjeldende samfunnsplan har blitt kritisert for å være for generell, og ikke gi en tydelig retning på utviklingen av Gildeskålsamfunnet. Selv om samfunnsplanen er et overordnet dokument, skal det også være et styrende dokument. Det er viktig at kommunens nye samfunnsplan blir tydeligere på retningen i utviklingen av Gildeskål enn gjeldende samfunnsplan. Dette kan innebære tydeligere prioriteringer, færre mål, og bedre formuleringer av de målene som beskrives i samfunnsplanen. Administrasjonen i Gildeskål kommune har etablert rutiner for bruk av samfunnsplanen i planleggingen, inkludert utarbeidelse av økonomiplaner. En tydeligere samfunnsplan vil bidra til bedre underliggende plandokumenter.

Medvirkning

Kommunen skal jf. Plan- og bygningsloven § 5-1 legge til rette for medvirkning. Planprosessen skal sikre åpenhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Dette er viktig både med hensyn til demokrati og effektivitet i planprosessen, og det er nødvendig med bred medvirkning for å lage gode planer. Gildeskål kommune vil legge til rette for innspill til kommuneplanens samfunnsdel i høringsperiodene. Hovedmålgruppe for

medvirkning i kommuneplanarbeidet er innbyggere, interesseorganisasjoner, næringsliv, politikere, nabokommuner og berørte myndigheter. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. For å sikre at allmennheten forstår de politiske veivalg som tas og konsekvensen av disse, er god kommunikasjon viktig. Dette er særlig viktig når kommunen står overfor vanskelige beslutninger som kanskje innebærer negative konsekvenser for innbyggerne, som for eksempel endring av tjenester, nedleggelse av virksomheter osv. Medvirkning fra innbyggerne som innebærer felles forståelse av nåsituasjonen og behovet for politiske beslutninger krever god dialog mellom politikerne og innbyggerne. Det må også settes fokus på bruk av et enkelt og forståelig språk for å få til en slik dialog om kommuneplanens samfunnsdel. Videre skal sosiale medier og kommunens egen nettside benyttes for å informere befolkningen og be om innspill til utvikling av ny samfunnsplan.

Utredningsbehov

Det er utarbeidet et kunnskapsgrunnlag med statistikk og kunnskap fra de ulike avdelingene i kommuneorganisasjonen som kartlegger status og utviklingstrekk i Gildeskål kommune. Dokumentet gir en forståelse av dagens situasjon, og synliggjør fremtidige behov i kommunen. Kunnskapsgrunnlaget brukes til et systematisk og målrettet planarbeid, og peker mot hvilke planoppgaver Gildeskål kommune bør prioritere fremover.

Resultatet av utviklingen av Gildeskålmodellen, en prosjektmodell for sentrumsutvikling, har fått fram ideer, forslag og rammer for utvikling av tettstedene Inndyr, Ertenvåg/Nygårdsjøen, Sør-Arnøy og Våg. Fokuset gjennom prosjektet har vært på bosted-, næring-, og destinasjonsutvikling. Resultatene fra prosjektet vil bli benyttet for å skape ønsket utvikling i kommunen. Sluttrapporten for Gildeskålmodellen ble behandlet i kommunestyret den 03.04.20 i sak 5/20. Rapporten er offentlig tilgjengelig på www.gildeskalmodellen.no. Her finner man dokumentasjon fra folkemøtene der befolkningen deltok aktivt i å beskrive ønsket utvikling for Gildeskål kommune. Rapporten inneholder eksempler og forslag på hvordan tettstedene kan utvikles, ikke bare arealmessig, men også for å skape gode bo- og oppvekstmiljøer.

Oversiktsrapporten over folkehelseutfordringer i Gildeskålsamfunnet vil også legges til grunn for videre samfunnsutvikling. Det vil foretas en vurdering av videre utredningsbehov underveis i planprosessen.

Totalt sett har Gildeskål kommune nå de beste forutsetninger for å utarbeide en ny god samfunnsplan for utviklingen av Gildeskålsamfunnet.

Konklusjon:

Planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel har vært på høring. Det redegjøres for viktige høringsinnspill, og rådmannen anbefaler at oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2020-2032 settes i gang.